

Tilsynserklæring for skoleåret 2017/2018 for Herborg Friskoleskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 760005	Skolens navn: Herborg Friskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Hans Peter Ravn

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
02-10-2017	Alle	Dansk	Humanistiske fag	Hans Peter Ravn
02-10-2017	7. - 8. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Hans Peter Ravn
02-10-2017	5. - 6. klasse	Matematik	Naturfag	Hans Peter Ravn
02-10-2017	5. - 6. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Hans Peter Ravn
16-03-2018	Alle	Åbent hus	Humanistiske fag	Hans Peter Ravn
24-03-2018	Alle	Gymnastikopvisning	Praktiske/musiske fag	Hans Peter Ravn
21-06-2018	Alle	Morgensamling	Praktiske/musiske fag	Hans Peter Ravn
21-06-2018	2. klasse	Matematik	Naturfag	Hans Peter Ravn
21-06-2018	3. - 4. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Hans Peter Ravn
21-06-2018	7. - 8. klasse	Historie	Humanistiske fag	Hans Peter Ravn

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Ved morgensamlinger på skolen oplever man hele "friskole-ånden" - det tætte, kammeratlige sammenhold elever

og lærere imellem og et forpligtende og trygt læringsrum.

Morgensamlingen 21/6:

Alle elever og lærere synger to sange - og de synger, så man nærmest får gåsehud - så flot! Derefter fælles fadervor.

5. - 6. klasse præsenterer efterfølgende egne vindmøller fra deres vindmølleprojekt - alle møller fungerer perfekt.

Dernæst info fra elever og lærere og en fødselsdagssang.

Et engelsk digt bliver læst op af en pige fra 7.-8. klasse, som har arbejdet med engelsk poesi.

5.-6.-7. klasse har været på tur til Sydslesvig, og 3 grupper fortalte informativt og levende om dele af turen.

Morgensamlingen sluttede med sange fra årets musical, som var et selvskrevet stykke om tiden fra oldtid til middelalder.

Igen viser eleverne, hvor selvsikre og dygtige de er, når der skal performes med solosang og flerstemmige sange.

Man går fra morgensamlingen med en følelse af nærvær, fællesskab og med masser af god læring og energi til dagen.

3 Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

Uddybning

4 Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Skolen råder over lærere med linjefags- og universitetsuddannelse i de humanistiske fag. Alle lærerne har stor faglig viden og underviser de enkelte klasser målrettet og evaluerer jævnligt på opnåede mål. Der arbejdes ud fra dansksystemet Skrive- og Stavevejen, som alle klasser har, og derudover anvendes mangfoldige undervisningsmaterialer i den daglige undervisning. Dansk lærerne laver en fælles årsplan, hvor man blandt andet tilrettelægger fælles-emner for alle årgange i kortere eller længere perioder.

Ud over at være skemalagt indgår historie, samfundsfag og kristendom i faget fortælling for alle elever. Det er mit indtryk, at man i høj grad gør eleverne til aktive lyttere ved hele tiden at skærpe deres modtageapparat.

Generelt er lærerne meget opmærksomme på, om eleverne ønsker udfordringer og differentierer ofte i deres undervisning.

5 Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Uddybning

Alle timer på skolen starter med "Bell-work". Som ordet hentyder til er det "lige efter klokken har ringet" -arbejde - små forskellige individuelle opgaver med det formål at få en rolig start på timen. Imens eleverne arbejder med Bell - Work, skriver læreren timens program op på tavlen. Det koncept gør man meget ud af på skolen, og jeg må sige, at det virker!

I matematik i 2. klasse oplevede jeg, at eleverne på en helt naturlig måde gik i gang med de stillede opgaver efter Bell-Work.

Skolen har i år indkøbt nyt matematiksystem "Kontext +" til alle årgange.

Skolen råder ikke over eget fysiklokale, men køber 4 timer om ugen på en friskole i nabobyen Videbæk.

Natur/teknik tilrettelægges som udeskole for 0.- 4. klasse og er skemalagt for 5.- 6. klasse. Bio.- geo. tildeles 3 lektioner om ugen og skifter efter årsplanen.

6 Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de

fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.2 Uddybning

Skolen har 3 linjefag for 5.-8. klasse: 1) Scenekunst, 2) Krop og Sundhed og 3) "Gode hænder" i 4 perioder i løbet af året.

Skolens egne lærere klarer en stor del af undervisningen, men man tilkøber sig også både faglærere og undervisningslokaler.

Nye tiltag: Træ, keramik, konstruktion af modeller, science, e-sport og smedning. Man benytter sig af en nærliggende efterskole med håndværk og design som linjefag. Friskolen er hele tiden prydet med skiftende udstillinger af elevernes forskellige kunstneriske kreationer.

Idræt indgår i flere sammenhænge, blandt andet i "Powerwork", som er indlagt i skemaet hver dag, i udeskoleundervisningen og i skemalagte idrætstimer. Skolen leverede i år for første gang en fornem gymnastikopvisning sammen med lokale gymnastikhold.

Faget musik fylder meget på friskolen og bliver brugt i rigtig mange sammenhænge - i hverdagen, ved arrangementer og ude af huset. De fleste af skolens elever brænder for faget og er meget dygtige, både når der skal synges og spilles. Et af skolens flagskibe!

7.1 Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.2 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i dansk

7.3 Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.4 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i matematik

7.5 Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.6 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i engelsk

7.7 Fører skolen til prøve i historie?

7.8 Årsag

7.9.1 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i historie

8 Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

8.1 Uddybning

9 Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Uddybning

9.1 Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Uddybning

9.2 Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Uddybning

9.3 Er der kønsligestilling på skolen?

Uddybning

10 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

10.1 Uddybning

Sammenfattende for de fem punkter omhandlende frihed og folkestyre kan siges:
Skolen har et elevråd fra 5.- 8. klasse, kaldet "Elevdemokratiet", hvortil en dreng og en pige bliver valgt fra hver årgang - kønsligestilling! De små årgange har et "mini-elevråd".
Elevdemokrati-møderne er aktuel en gang om ugen, hvorimod "mini-elevrådet" er på efter behov.

På elevdemokratimøderne behandles alt lige fra lavpraktiske ting til mere værdiladede emner og desuden kan aktuelle nyheder tages op og diskuteres. På møderne er der en respektfuld tilgang til at være forskellig - lille/stor, pige/dreng - og til at have forskellige meninger og holdninger - "åben mikrofon" under ansvar, som lederen udtrykker det.

Samfundsfaglige emner, politik og religion er jævnligt oppe på møderne, bliver bragt frem i lyset og debatteret på bedste demokratiske vis.

12. Donationer

Har skolen i det foregående kalenderår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms fra samme donator?

Nej

12.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusiv moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

12.2 Angiv størrelsen af hver enkelt anonym donation på mere end 20.000 kr. eksklusiv moms.

Beløb i kroner

12.3 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusiv moms.

13. Tilsynets sammenfatning

Herborg Friskole er i konstant udvikling med et stabilt elevgrundlag og med mange forespørgsler om at blive elev på skolen.

Skolen har i år renoveret det tilknyttede børnehus (vuggestue, børnehave og SFO) og derved opnået rigtig gode forhold for de alleryngste på friskolen.

I min samtale med skolelederen kom vi omkring mange skolerelaterede emner, blandt andet skolens dokumentation af elevernes standpunkter. Skolens undervisere har god føling med den enkelte elevs udvikling og standpunkt og evaluerer løbende i den daglige undervisning, som tidligere beskrevet. Fagbeskrivelser for 5.- 8. klasse i matematik og en ny 3-årig UMV vil blive udfærdiget i 2018/19 samt en plan til mere synliggørelse af evalueringen.

Som beskrevet i tilsynserklæringer tidligere år har skolen dygtige og engagerede undervisere, der formår at skabe et sundt og trygt indlæringsmiljø for alle elever. Man er på bølgelængde med hinanden og udfordrer hinanden på bedste vis. Samarbejde under ansvar og stor indbyrdes tillid synes at præge skolens hverdag, og samarbejdet med forældre og bestyrelse er fortsat rigtig godt. Alle byder ind med praktisk hjælp og gode råd ved mange forskellige lejligheder i årets løb. Opbakningen fra lokalsamfundet til skolen er stor!

Afslutningsvis vil jeg konkludere, at jeg ser Herborg Friskole som en skole i konstant udvikling, en skole med tillidsfulde og imødekommende elever, med en dygtig fremsynet ledelse og med progressive undervisere på alle fronter.